

16.12.2022

POL-2022-145341

Sisäministeriö
Poliisiosasto
kirjaamo.sm@govsec.fi
tiina.tulirinta@govsec.fi

Poliisihallituksen lausunto asiassa VN/24756/2022

Asian tausta

Sisäministeriön poliisiosasto on 11.11.2022 pyytänyt lausuntoa ehdotuksesta valtioneuvoston rahapelien toimeenpanoa koskevan asetuksen 1414/2016 muuttamiseksi (asia VN/24756/2022).

Asetukseen esitetään tehtäväksi eräitä teknisluonteisia muutoksia arpajaislain muutoksista johtuen sekä muutoksia, jotka johtuvat asetuksen soveltamisessa havaituista käytännön tarpeista. Asetukseen esitetään myös lisättäväksi säännöksiä, jotka mahdollistaisivat Veikkaus Oy:lle uuden tavan toimeenpanna sähköisesti toimeenpantavia rahapika-arpoja. Lisäksi rahautomaattien enimmäismäärää koskevaa säännöstä esitetään muutettavaksi. Ehdotetun asetusmuutoksen perustelut ilmenevät lausuntopyynnön liitteenä olevasta sisäministeriön perustelumustioluonnoksesta ja Veikkaus Oy:n sisäministeriölle toimittamista asiakirjoista.

Arpajaislain (1047/2001) 42 §:n mukaisesti Poliisihallitus vastaa arpajaisten toimeenpanon valtakunnallisesta valvonnasta. Poliisihallitus voi antaa arpajaisten toimeenpanoa ja toimeenpanon valvontaa koskevia lausuntoja ja ohjeita. Poliisihallitus antaa asiassa lausunnon.

Rahapika-arvat

Raha-arpojen määritelmä arpajaislaissa

Rahapelien toimeenpanomuodoista säädetään arpajaislain 3 §:ssä. 3 § 2 momentin 1 kohdan mukaan raha-arpajaisilla tarkoitetaan rahapelejä, joissa voi arpomisella voittaa rahaa. Hallituksen esityksen HE 197/1999 vp arpajaislain 3 § koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa tuodaan esille, että raha-arpajaiset yläkäsitteenä voidaan jakaa varsinaisiin raha-arpajaisiin ja rahapika-arpajaisiin. Varsinaisissa raha-arpajaisissa arvonta tapahtuu arpojen myyntiajan päättymisen jälkeen ja rahapika-arpajaisissa ennen myynnin aloittamista. Nykyisin Veikkaus Oy toimeenpanee rahapika-arpajaisia fyysisinä raaputusarpoina ja sähköisesti välitettävänä nettiarpoina siten, että arvonta tapahtuu ennen myynnin aloittamista.

Asetusmuutosesityksen yhteydessä Veikkaus Oy on tuonut esille näkemyksensä siitä, että lain esitöissä on kuvattu ainoastaan kulloinkin silloista raha-arpajaisten toteuttamistapaa. Nyt kyseessä olevassa asetuserityksessä pyritäisiin mahdollistamaan muita toteutustapoja nettiarvoille tulkitsemalla arpajaislakia laajentavasti muun muassa mahdollistamalla arvonta ostohetkellä ja arpaerän vähenemättömyys.

Poliisihallitus tuo esille näkemyksensä siitä, että rahapika-arpajaisten määritelmää on käsitelty arpajaislain esitöissä suppeasti mutta kuitenkin selkeästi ja johdonmukaisesti. Arpajaislain esitöissä HE 132/2016 s.42 on todettu, että *"--raha-arpajaisten määritelmään ei ehdoteta tehtäväksi voimassa olevaan lakiin nähden sisällöllisiä muutoksia."* Myöhemmin HE 135/2021 vp s.115 on puolestaan todettu laintilaa edelleen vahvistaen, että *"--raha-arpajaiset voidaan edelleen jakaa raha-arpajaisiin ja rahapika-arpajaisiin. Raha-arpajaisissa arvonta suoritetaan arpojen myynnin jälkeen ja rahapika-arpajaisissa arvonta suoritetaan ennen arpojen myynnin aloittamista."* Poliisihallitus katsoo, että raha-arpajaisten, mukaan lukien rahapika-arpajaisten määritelmä on vakiintunut. Poliisihallituksen tulkinta määritelmästä perustuu arpajaislakiin ja sen esitöihin. Veikkaus Oy on tähän asti noudattanut Poliisihallituksen tulkintaa rahapika-arpajaisista nykyisten rahapika-arpojensa toimeenpanossa.

Arpajaislaissa määritellään rahapelien toimeenpanomuodot. Myös sisäministeriön asetuksella annetut Veikkaus Oy:n rahapelien pelisäännöt ovat toimeenpanomuotokohtaiset. Valtioneuvoston Veikkaus Oy:n rahapelien toimeenpanosta antama asetus 1414/2016 määrittelee edelleen toimeenpanomuotokohtaisesti muun muassa pelaajille voittoina annetut osuudet (palautusprosentin) ja ratkaisusuosituksen hakemismääräajan alkamisajankohdan. Rahapelien eri toimeenpanomuodoilla on toisistaan poikkeavia ominaisuuksia. Rahapelien toimeenpanomuotojen eroavaisuus toisistaan muun muassa ehkäisee pelaajan eli kuluttajan näkökulmasta rahapelien sekoittuvuutta keskenään. Myös sisäministeriön asetuksen liitteenä olevien Veikkaus Oy:n rahapelien pelisäännöissä on asetettu rahapelaamista koskevia rajoituksia nopearytmisille, erityisen haittariskin sisältäville rahapeleille. Tämä ilmentää Poliisihallituksen näkemyksen mukaan sitä, että rahapelaamiselle vastuullisuustoimina toteutettavien pelaamisen rajoitustenkin osalta rahapelien toimeenpanomuodolla ja niiden keskinäisellä erottuvuudella on merkitystä rahapelaamisesta aiheutuvien sosiaalisten, terveydellisten ja taloudellisten haittojen ehkäisyn näkökulmasta.

Poliisihallitus toteaa tässä yhteydessä, että markkinoille on saatettu rahapelejä, joiden ulkoasu ja toiminnallisuudet muistuttavat muiden rahapelien toimeenpanomuotoja. Esimerkiksi jos sähköisesti välitettävä rahapika-arpajainen muistuttaa arvontamekanismiltaan tai ulkoasultaan esimerkiksi kasinopeliä, ei voida täysin poissulkea sitä, että pelaaja erehtyisi pelaamansa pelin toimeenpanomuodosta.

Poliisihallitus myös katsoo, että pelaaja ei voi muodostaa kokonaisvaltaista käsitystä siitä, miten arvonta toteutuu rahapelien eri toimeenpanomuotojen

välillä ja painottaa samalla näkemystään siitä, että arvan ulkoasulle tai pelaajan maallikkokokemukselle rahapelin ulkoasusta tai arvonnasta ei voida sellaisinaan antaa ratkaisevaa merkitystä eroteltaessa rahapika-arpajaisia muista rahapelien toimeenpanomuodoista, kuten kasino- tai raha-automaattipeleistä. Poliisihallitus painottaa, että raha-arpajaiset, mukaan lukien rahapika-arpajaiset tulee pystyä erottamaan muusta rahapelien toimeenpanosta myös muilta osin kuin pelkän visuaalisen esityksen tai pelaajakokemuksen perusteella.

Rahapelien toimeenpanomuotojen eroavaisuuksien yhteydessä tulisi tämentää raha-arpajaisille tyypillisiä ominaisuuksia, jotka erottavat ne riittävästi muista rahapelien toimeenpanomuodoista. Nykyään toimeenpantaville raha-arpajaisille tyypillisiä ominaisuuksia ovat Poliisihallituksen näkemyksen mukaan ainakin:

- arvonta tapahtuu etukäteen ennen myynnin aloittamista tai myynnin jälkeen

ja

- arvat sekoitetaan ennen niiden liikkeellelaskua.

ja

- arvonta koskee rajattua joukkoa arvontatuloksia hintapistettäin

ja

- arvonta on yhteinen kaikille pelaajille / yksittäiselle arpaerälle

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan sellainen rahapika-arpajaisen kaltainen rahapeli, jossa olisi arvonnin ajankohdan, arvonnin henkilökohtaisuuden, arpaerän ominaisuuksien ja arpojen sekoittamisen osalta ylläolevasta luettelosta poikkeavia ominaisuuksia, voisi olla arpajaislain 3 § 2 momentin 8 kohdan tarkoittama yhdistelmäpeli. Yhdistelmäpeli voisi olla kyseessä esimerkiksi silloin, jos rahapelissä on samanaikaisesti rahapika-arvoille ja raha-automaattipeleille tyypillisiä ominaisuuksia.

Arvonnin ajankohta rahapika-arpajaisissa

Asetusmuutosesityksellä ehdotetaan lisättäväksi arvonnin mahdollistamista rahapika-arvan ostohetkellä. Tällä hetkellä toimeenpantavissa rahapika-arpajaisissa arvonta tapahtuu ennen arpaerän myynnin aloittamista. Muutosisäyksen myötä toimeenpantavana olisi samaan aikaan rahapika-arpoja, joissa arvontahetki olisi ennen myynnin aloittamista ja rahapika-arpoja, joissa arvonta tapahtuisi ostohetkellä.

Asetusmuutosesityksessä kuvattu ostohetken arvonta sijoittuu arvonnin suorittamisen suhteen raha-arpajaisien ja rahapika-arpajaisien väliin. Veikkaus Oy:n perustelumuiiston mukaan erityisesti LEIA -arpatuotteiden arvonta suoritettaisiin ostohetkellä eli arpaerän myynnin aikana.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan arpajaislain esitöissä¹ on ainakin vuodesta 1999 alkaen tuotu johdonmukaisesti esille, että arvonta voi tapahtua joko ennen myyntiä tai myynnin jälkeen. Sen sijaan myynnin aikana tapahtuvasta arvonnasta ei ole mainintaa arpajaislaissa eikä sen esitöissä. Raha-arpajaisten, mukaan lukien rahapika-arpajaisten määritelmä ei ole sittemmin muuttunut arpajaislaissa, eikä arpajaislaissa tai sen esitöissä ole sittemmin tuotu esille lainsäätäjän tahtoa muuttaa raha-arpajaisten, erityisesti tässä yhteydessä rahapika-arpajaisten määritelmää.

Veikkaus Oy on tuonut muutosesityksessä esille näkemyksensä, jonka mukaan arvontaan liittyvistä menettelyistä, mukaan lukien arvannon ajankohdasta ja myyntihetkellä suoritetusta arvonnasta voisi säätää valtioneuvoston asetuksella ja sisäministeriön asetuksen liitteenä olevissa pelisäännöissä. Poliisihallitus katsoo, että arvontaan liittyvistä menettelyistä on jo tällä hetkellä säädetty valtioneuvoston asetuksen 14 § ja 15 §:ssä sekä sisäministeriön asetuksen liitteenä olevissa rahapika-arpojen pelisäännöissä. Toisin kuin Veikkaus Oy on esittänyt, Poliisihallitus näkee, että rahapika-arpajaisten muusta kuin ennen myyntiä tai myynnin jälkeen ajoittuvasta arvonnasta säätäminen valtioneuvoston asetuksella edellyttäisi arpajaislain 3 § 2 momentin 1 kohdan raha-arpajaisen määritelmän muuttamista lain tasolla. Näin ollen valtioneuvoston asetukseen ehdotettu lisäys ei olisi riittävä mahdollistamaan myyntihetkellä tapahtuvaa arvontaa tai muita arvannon ajankohtia rahapika-arpajaisissa.

Veikkaus Oy on perustelumuiotiossaan tuonut esille näkemyksen, jonka mukaan arvannon ajankohdalla ei ole pelaajan pelikokemuksen kannalta merkitystä. Poliisihallitus katsoo jo mainitsemansa mukaisesti, että pelaajan pelikokemukselle ei voi antaa ratkaisevaa painoarvoa eroteltaessa rahapika-arpajaisia muista rahapelien toimeenpanomuodoista.

Poliisihallitus kiinnittää sisäministeriön huomioita myös siihen, että nyt esitettyssä ehdotuksessa ostohetken arvonta olisi paitsi myyntihetkellä tapahtuva, myös henkilökohtainen erotuksena ennen myyntiä tapahtuvaan arvontaan, jossa arvonta on käytännössä kaikille pelaajille yhteinen. Poliisihallituksen näkemyksen mukaan arvannon henkilökohtaisuus voi olla muun rahapelin toimeenpanomuodon kuten raha-automaattipelin ominaispiirre.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan Veikkaus Oy:n esittämä toteutus, jossa rahapika-arpajaiset arvottaisiin myynnin aikana ei vastaisi arpajaislain 3 §:n mukaista määritelmää rahapika-arpajaisista eikä myöskään Poliisihallituksen tulkintaa rahapika-arpajaisista.

Arpaerän vähenevyys

Asetusmuutosesityksen mukaan nykyään toimeenpantavissa, sähköisesti välitettävissä rahapika-arvoissa olisi tekninen valmius käyttää sekä vähe-

¹ muun muassa HE 132/2016 s.42, HE 135/2021 s.115

nevää että ei-vähenevää arpaerää. Ei-vähenevässä arpaerässä asiakkaalle myytyä arpaa ei poisteta arpaerästä eli arpaerän arpojen lukumäärä ja voittamisen todennäköisyydet pysyvät samana jokaisen arvan ostohetkellä. Ei-vähenevässä arpaerässä arpaerä ei käytännössä kuluisi loppuun.

Veikkaus Oy:llä on ollut käytössään ainoastaan väheneviä arpaeriä eli arpaeriä, joissa myyty arpa poistetaan arpaerästä. Rahapika-arpoja on toimeenpanokanavasta riippumatta myyty arpaerissä, joissa on rajallinen määrä arpoja jokaista hintapistettä kohden. Vähenevässä arpaerässä arpaerän myynti katkaistaan tietyin Poliisihallituksen määrittämin ja seurantaan liittyvin ehdoin, minkä jälkeen uusi arpaerä tulee myyntiin vanhan arpaerän tilalle. Arpaerän katkaisulla on nykyisin toimeenpantavissa rahapika-arpajaisissa ollut käytännön merkitystä arpaerän tilaan liittyvien väärinkäytösten estämisessä sekä rahapika-arpajaisien palautusprosentin seurannassa.

Ei-vähenevässä arpaerissä arpaerän myynnin katkaisua ei toteutettaisi, jolloin arvan toimeenpanon jälkivalvonta, erityisesti myynnin seurannan osalta todennäköisesti poikkeaisi nykyään toimeenpantavien arpojen jälkiseurannasta ja valvonnassa korostuisi entisestään arpaerän myynnin seuranta.

Poliisihallitus täsmentää palautusprosentin osalta, että ei-vähenevässä arpaerässä palautusprosentti olisi esityksen mukaan pelaajan näkökulmasta jatkuvasti sama, mutta rahapelin myynnin ja voittojen määrää ilmaiseva toteutunut palautusprosentti todennäköisesti määrittäisi vasta tietyllä aikavälillä. Toteutuneen palautusprosentin tulisi vastata viimeistään kalenterivuositain vaihteluväliä 50-90% valtioneuvoston asetuksen 2 § 12 kohdan mukaisesti. Toteutuneeseen palautusprosenttiin voisi Poliisihallituksen arvion mukaan vaikuttaa se, minkä suuruisia voittoja arvasta voitettaisiin ja kuinka usein.

Poliisihallitus tuo esille raha-arpajaisien ominaisuuksien näkökulmasta, että ei-vähenevä arpaerä olisi sellainen ominaisuus, joka tekisi rahapika-arpajaisesta toiminnallisesti muita rahapelin toimeenpanomuotoja, esimerkiksi raha-automaattipelejä vastaavan.

Jos ei-vähenevän arpaerän arvat eivät sisällä ennakolta yksittäisten arpojen voittotietoja, Poliisihallituksen käsityksen mukaan ei-vähenevässä arpaerässä arvonta tapahtuisi ainoastaan ostohetkellä. Poliisihallitus on todennut tässä lausunnossa jo aiemmin, että arvonta ostohetkellä ei olisi mahdollinen nykyisältöisen arpajaislain perusteella. Tämä tarkoittaisi, että ei-vähenevä arpaerä ei olisi mahdollinen nykyisen laintulkinnan mukaan.

Sekoittaminen sähköisesti välittävissä rahapika-arpajaisissa

Arpojen sekoittamisella tarkoitetaan toimenpidettä, jonka tarkoituksena on arpaerän sattumanvaraisuuden varmistaminen. Sekoittamisella voidaan esimerkiksi fyysisten raaputusarpojen kohdalla ehkäistä tilanne, jossa voitavat arvat sijoitettaisiin keskitetyksi samaan myyntipisteeseen. Sähköisesti toimeenpantavien rahapika-arpojen osalta sekoittamisella pyritään siihen,

että voittavat arvat ovat satunnaisessa järjestyksessä. Sekoittaminen ja arvonta vähenevässä arpaerässä ovat toimenpiteitä, jotka suoritetaan ennen arpojen liikkeellelaskua eli myynnin aloittamista.

Asetusmuutosesityksen perustelujen mukaan ei-vähenevän arpaerän arpoja ei olisi tarkoitus sekoittaa vaan arpojen satunnaisuus toteutettaisiin erilaisella tekniikalla. Poliisihallituksen käsityksen mukaan ei-vähenevässä arpaerässä arvan voittotieto selviäisi vasta ostohetkellä. Näin ollen ei-vähenevässä arpaerässä olevien arpojen keskenään sekoittaminen jäisi merkityksettömäksi, koska arpaerän arvat eivät sisältäisi voittotietoa ennalta. Arpojen satunnaisuuden varmistaminen muulla menetelmällä ja muussa vaiheessa kuin ennen myyntiä olisi sellainen ominaisuus, jonka Poliisihallitus näkee rahapika-arpajaisille epätyypillisenä ja pikemminkin yhdistelmäpeliin viittaavana. Huomioiden Poliisihallituksen tässä lausunnossa esittämät näkemykset arvannon ajankohdasta ja arpaerän vähenevyydestä, rahapika-arpojen sekoittaminen olisi Poliisihallituksen näkemyksen mukaan arpajaislain mukaan edellytettävä toimenpide.

Rahapika-arpojen myyntiaika

Edotetun valtioneuvoston asetuksen 13 § myyntiajan ilmoittamisvaatimuksesta koskisi edelleen sähköisesti välitettäviä raha-arpajaisia. Poliisihallitus katsoo, että myyntiajalla voi olla tärkeä merkitys arpaerän seurannan ja toisaalta arpojen muista rahapelien toimeenpanomuodoista erottumisen kannalta. Poliisihallitus katsoo, että arpaerässä tulisi olla myyntiaika, minkä myötä arpaerälle pystytään määrittämään myynnin alku ja loppu. Erityisesti ei-vähenevä arpaerä voisi olla myyntiajan osalta ongelmallinen.

Rahapika-arpojen tietoteknisen valvonnan toteutus

Poliisihallituksen arpajaishallinnossa rahapelien toimeenpanon valvontaa toteutetaan sekä oikeudellisena valvontana että tietoteknisenä valvontana Veikkauksen toimeenpanemien rahapelien valvontaa varten kehitetyllä valvontajärjestelmällä. Rahapika-arpojen sekoittaminen ja arvannon luotettavuus on käytännössä varmistettu Poliisihallituksen arpajaishallinnon tietoteknisen valvonnan toimesta.

Veikkaus Oy:n perustelumuition mukaan LEIA -arpatuotteet toimeenpannaisiin Ranskassa sijaitsevassa FDJ:n (Française des Jeux) pelijärjestelmässä. Toimeenpano edellyttäisi arpajaislain 42 § 5 momentin mukaista sisäministeriön hyväksyntää valvontajärjestelyn käyttöönotolle. Viranomaisvalvonnan tekninen toteutus LEIA-arpatuotteille on suunnitteluvaiheessa. LEIA-arpatuotteiden valvonnassa olisi Poliisihallituksen alustavan arvion mukaan piirteitä nykyään toimeenpantavien sähköisesti välitettävien rahapika-arpojen ja sähköisesti välitettävien raha-automaattipelien valvonnasta.

Yhteenveto sähköisesti välitettävistä rahapika-arvoista ja LEIA-arpatuotteista

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan raha-arpajaisten, mukaan lukien rahapika-arpajaisten määritelmän tulkinta on vakiintunut ja johdonmukainen. Poliisihallituksen tulkinta raha-arpajaisista, mukaan lukien rahapika-arpajaisista perustuu arpajaislakiin ja sen esitöihin. Veikkaus Oy on tähän asti noudattanut Poliisihallituksen tulkinnan mukaista arpajaislain tulkintaa nykyisten rahapika-arpojen toimeenpanossa.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan Veikkaus Oy:n esittämä toteutus, jossa rahapika-arvat arvottaisiin myynnin aikana ja arvottaisiin henkilökohtaisesti ei vastaa arpajaislain 3 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaista määritelmää raha-arpajaisista eikä myöskään Poliisihallituksen tulkintaa raha-arpajaisista. Ei-vähenevä arpaerä, ostohetkellä tapahtuva arvonta ja arvonnin henkilökohtaisuus olisivat ominaisuuksia, jotka poikkeavat vahvasti nykyään toimeenpantavien rahapika-arpajaisten toteutuksesta siten, että rahapika-arpoja ei voida riittävästi erottaa muista rahapelien toimeenpanomuodoista, kuten sähköisesti välitettävistä raha-automaattipeleistä. Rahapika-arpajaiset tulee pystyä erottamaan riittävän selkeästi muusta rahapelien toimeenpanosta.

Poliisihallituksen käsityksen mukaan Veikkaus Oy on asetusmuutosesityksessään katsonut, että LEIA -arpatuotteet olisivat sähköisesti välitettäviä rahapika-arpoja. Poliisihallituksen näkemyksenä on, että LEIA -arpatuotteiden osalta kyseessä voisi olla arpajaislain 3 § 2 momentin 8 kohdan tarkoittama yhdistelmäpeli, jossa on rahapika-arpajaisille ja sähköisesti välitettäville raha-automaattipeleille tyypillisiä ominaisuuksia. LEIA-arpatuotteiden toimeenpano edellyttäisivät joko arpajaislain muuttamista rahapika-arvan määritelmän osalta tai yhdistelmäpelikohtaista sääntelyä.

Pykäläkohtaiset huomiot

Poliisihallitus esittää pykäläkohtaisia huomioita eräistä ehdotetuista pykäläkohdista:

9 § Pelipisteissä, erityisissä pelisaleissa ja pelikasinoissa olevien raha-automaattien ja kasinopelien lajit ja enimmäismäärät

Pelipisteissä saadaan pitää yleisön käytettävänä yhteensä enintään 10 000 raha-automaattia.

Erityisissä pelisaleissa saadaan pitää yleisön käytettävänä yhteensä enintään 3 900 raha-automaattia.

Majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetussa laissa (308/2006) tarkoitetuissa ravitsemisliikkeissä sijaitsevilla pelipisteissä sekä erityisissä pelisaleissa saadaan pitää yleisön käytettävänä yhteensä enintään 500 kasinopeliä ja niihin rinnastettavia pelejä, joita pelaamalla voi voittaa rahaa.

Pelikasinoissa saadaan pitää yleisön käytettävänä yhteensä enintään 800 raha-automaattia sekä yhteensä enintään 120 kasinopeliä ja niihin rinnastettavia pelejä, joita pelaamalla voi voittaa rahaa.

Poliisihallitus kannattaa pelipisteissä yleisön käytettävänä pidettävien raha-automaattien enimmäismäärän vähentämistä.

14 a § Sähköisesti toimeenpantavien rahapika-arpajaisten arvonta ja arpojen sekoittaminen

Sähköisesti toimeenpantavissa rahapika-arpajaisissa arvonan ja sekoittamisen luotettavuus tulee varmistaa tietoteknisillä menetelmillä.

Arvonta voidaan suorittaa ennen arpojen myynnin aloittamista tai arvan ostohetkellä.

Jos arvonta suoritetaan ennen arpojen myynnin aloittamista, arvat tulee ennen myynnin aloittamista sekoittaa. Arvat tulee sekoittaa siten, että voittoarvat jakautuvat muiden arpojen joukkoon.

Poliisihallitus katsoo aiemmin tässä lausunnossa jo mainituin perustein, että arvontaa ei voisi suorittaa arvan ostohetkellä. Poliisihallitus ei kannata esitettyä 14 a § pykälää sellaisenaan. Poliisihallitus ehdottaa, että luonnos tekstiä muokataan siten, että mainintaa arvonnän suorittamisesta arvan ostohetkellä tarkennetaan siten, että arvonta voidaan suorittaa rahapika-arpajaisissa ainoastaan ennen myynnin aloittamista (korostetut kohdat yllä). Mikäli sisäministeriö katsoo, että arvonta ostohetkellä olisi mahdollinen ja ostohetkellä arvotuille arpatuotteille tehtäisiin sekoittamista vastaava muu arpojen satunnaisuuden mahdollistava tekninen toimenpide, se tulisi mahdollisuuksien mukaan kuvata 14 a §:ssa.

15 a § Sähköisesti toimeenpantavien rahapika-arpajaisten hyväksymispöytäkirja

Sähköisesti toimeenpantavien rahapika-arpajaisten toimeenpanosta tulee laatia pöytäkirja (hyväksymispöytäkirja), jolla Poliisihallitus hyväksyy arpatuotteen arpaerän. Arpatuote sisältää yhden tai useampia arpaeriä. Arpaerät koostuvat saman hintaisista arvoista.

Hyväksymispöytäkirjassa tulee todeta arpaerän:

- 1) arvontamenetelmä;*
- 2) arpojen hinnat;*
- 3) arpojen lukumäärät;*
- 4) voittojen arvot ja niiden lukumäärät; ja*

5) muut tarpeelliset tiedot.

*Arvontamenetelmän osalta hyväksymispöytäkirjassa tulee todeta, suoritetaanko arvonta ennen arpojen myynnin aloittamista **vai arvan ostohetkellä sekä onko arpaerä vähenevä vai ei-vähenevä. Jos arvonta on suoritettu ennen myynnin aloittamista, hyväksymispöytäkirjassa tulee lisäksi mainita arvonnin suorittamisaika, -paikka ja -suorittaja.***

Poliisihallitus katsoo jo mainituin perustein, että arpaerä ei voisi olla ei-vähenevä. Poliisihallitus ei kannata esitettyä 15 a § pykälää sellaisenaan. Poliisihallitus ehdottaa, että luonnostekstiä muokataan siten, että maininta arpaerän vähenevyydestä poistetaan (korostettu yllä). Poliisihallitus ehdottaa, että tekstissä todetaan selkeästi, että rahapika-arpajaisissa arvonta suoritetaan ennen myynnin aloittamista (korostettu yllä).

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan ennen myyntiä arvottujen arpojen osalta hyväksymispöytäkirjassa yhdistyisi sähköisesti välitettävien rahapika-arpojen arvonta- ja sekoittamispöytäkirja sisällöltään yhdeksi pöytäkirjaksi.

15 a § 2 momentin 5 kohdan muiden tarpeellisten tietojen tulee olla tarpeellisia nimenomaisesti viranomaisvalvonnan näkökulmasta. Poliisihallitus ehdottaa, että 5 kohdan luonnostekstiä muokataan siten, että siihen lisätään sana viranomaisvalvonnalle; *viranomaisvalvonnalle tarpeelliset tiedot.*

16 § Veikkaus-, vedonlyönti- ja totopelien valvontapöytäkirja

Veikkaus-, vedonlyönti- ja totopelien arpajaislain 43 §:n 1 momentissa tarkoitettusta valvonnasta tulee laatia pöytäkirja (valvontapöytäkirja).

Valvontapöytäkirjassa tulee mainita:

- 1) veikkauspelin pelikierros tai **vedonlyönti ja totopelin pelikohde;***
- 2) pelikierroksella arvotut numerot tai merkit sekä veikkaus-, **vedonlyönti- ja totopelien tulokset;***
- 3) voittojen lukumäärä voittoluokittain;*
- 4) voittojen luku- ja euromäärä.*

Poliisihallitus ehdottaa 16 § 1 momenttiin lisättäväksi, että veikkauspelien valvontapöytäkirja vahvistetaan sähköisesti. Vedonlyönti- ja totopelissä ei ole arpajaislain 43 § 1 momentissa vaatimusta näiden pelien vahvistamisesta.

Poliisihallitus ehdottaa, että 16 § 2 momentin kohdissa 1-4 listattu sisältövaatimus koskisi ainoastaan veikkauspelejä (korostukset yllä).

16 § 2 momentin osalta Poliisihallitus kiinnittää huomiota sen 4 kohtaan, jossa on vaatimuksena *voittojen luku- ja euromäärä* (korostettu yllä). Nykytilanteessa rahapelin toimeenpanomuodosta riippuen valvontapöytäkirjaan ei välttämättä ole saatavilla molempia tietoja. Edellytyksellä sisältää molemmat tiedot olisi erittäin todennäköisesti kustannuksia ja työmäärää lisääviä vaikutuksia Poliisihallituksen valvontaan. Poliisihallitus ehdottaa, että 16 § 2 momentin 4 kohtaan tulisi *ja* -sanan sijasta *tai*.

Poliisihallitus ehdottaa asetuksen 16 § lisättäväksi 3 momentin, jossa säädettäisiin vedonlyönti- ja totopelien valvontapöytäkirjan sisällön osalta siten, että vedonlyönti- ja tolopeleistä muodostettaisiin tietoteknisin menetelmin Poliisihallituksen erikseen sisällöltään määrittelemät valvontapöytäkirjat, joista kävisi ilmi Veikkaus Oy:n pelijärjestelmän ja valvontajärjestelmän sisältämien tietojen vastaavuuden vertailu. Vertailulla todennettaisiin arpajaislain 43 § 1 momentin mukaisesti, että Veikkaus Oy:n pelijärjestelmän sekä valvonnan tietojärjestelmän tiedot vastaisivat toisiaan.

17 § Ratkaisusuosituksen hakeminen

Arpajaislain 48 §:ssä tarkoitettua ratkaisusuositusta tulee hakea 30 päivän kuluessa:

1) raha-arpajaisissa ja rahapika-arpajaisissa arvontatuloksen vahvistamisesta tai arpaan merkityn myyntiajan päättymisestä;

2) sähköisesti välitettävissä rahapika-arpajaisissa arvan ostohetkestä;

3) veikkaus-, vedonlyönti- ja tolopeleissä näiden pelien pelisääntöjen mukaisen lopputuloksen saavuttamisesta tai lopputuloksen vahvistamisesta;

4) raha-automaatti-, erityisautomaatti- ja kasinopeleissä voittoon oikeuttavan tuloksen saavuttamisesta;

5) yhdistelmäpeleissä näiden pelien pelisääntöjen mukaisen voittoon oikeuttavan tuloksen saavuttamisesta.

Vahvistamispäivää, myyntiajan päättymispäivää, tuloksen saavuttamispäivää tai arvan ostohetkeä ei oteta lukuun 1 momentissa säädettyä määräaikaa laskettaessa.

Hakemuksessa tulee mainita:

1) hakijan nimi ja osoitetiedot;

2) rahapeli, jonka voitonmaksua erimielisyys koskee;

3) rahapelin tulos, jota erimielisyys koskee;

sekä

4) hakemuksen perustelut.

Hakemukseen tulee liittää erimielisyyden kohteena oleva raha-arpa, rahapeliä koskeva pelitosite tai sen jäljennös. Jos erimielisyys koskee sähköisesti välitettävää rahapeliä, hakemukseen tulee liittää rahapeliä koskevat yksilöintitiedot sekä hakijan pelaajatunnus.

Poliisihallitus ehdottaa 17 § 1 momentin listaukseen lisättäväksi, että ratkaisusuositushakemuksessa tulisi mainita voitonmaksuerimielisyyttä koskeva vaatimus.

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan ratkaisusuosituksen hakemisen alkamisajan kulumisen ehdotetun 1 momentin 2 kohdan mukaisesti sähköisesti välitettävien rahapika-arpajaisten osalta arvan ostohetkestä selkeyttäisi tulkintaa ratkaisusuositushakemismääräajan kulumisesta sähköisesti välitettävien rahapika-arpajaisten kohdalla.

4 momentin ratkaisusuositushakemuksen liitteiden osalta Poliisihallitus toteaa, että Poliisihallitukselle toimitettava jäljennös olisi riittävä sillä edellytyksellä, että jäljennöksestä selkeästi ilmenee kyseisen rahapelin tarvittavat yksilöintitiedot.

Ryhmäpäällikkö

Saila Suominen

Ylitarkastaja

Antti Karjala

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 16.12.2022 klo 17:13. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.